Men hvilken Forskel er der saa ikke paa hendes og de andre Socialisters Stridsskrifter! Hendes Løsen er Kærlighed, Sagtmodighed, og aldrig træffer vi hos hende denne Foragt for »Kapitalisterne«, aldrig dette tænderskærende Had, ingen knyttede Hænder eller sammenbidte Tænder, intet Raab om Blod og Revolution. Dog forstaar hun Menneskers Lidelse. Hun kæmper kun med andre Midler, de Midler, der ligger i hendes egen Karakter. Hendes Vaaben er og bliver Kærlighed — aldrig Magt. De, der er gaaede over til de ny Ideer, skal ved deres Liv være Talsmænd for disse og saaledes være med at kalde nye Forhold og Love til Live, Forhold, under hvilke Slægten skal komme til at føre et lykkeligere og retfærdigere Liv, end det er Tilfældet med Samfundets nuværende Organisation.

Denne Sjælens og Hjertets Renhed maa først udvikles hos Barnet, hvis naturlige Jordbund er modtagelig derfor.

Midt i hendes Gerning over for Samfundet er hendes Virksomhed for Børnene af stor Betydning. Thi Nellie van Kol er først og sidst Barnets Beskytter, og i Holland gaar hun under Navnet »Børnenes Dronning«. Med sin fine Forstaaelse af Barnesjælens mangestemte Instrument kæmper hun for Barnets Ret. Nutidens Barn er Fremtidsmennesket, og for hende gælder det da om at udvikle den kommende Slægts Retfærdighedsfølelse og Lighedsfølelse, lære Barnet Mildhed og Overbærenhed mod de Fejlgreb, der begaas i Uvidenhed, kort sagt: udvikle det bedste i Barnet og lære det Kærlighed til sin lidende Næste.

Hendes Opdragelsesmetode kan sammenfattes i disse Ord: Lad os udvikle det rene og gode i Mennesket, frem for alt i Barnet. For at kunne dette maa der ikke læres Barnet Usandhed, Egennytte eller overdreven Nydelse. »Skjul aldrig,« siger hun i en af sine Artikler, »Naturens Sandheder for Barnet; lær det ikke at skatte de materielle Ting alt for højt og indprent det ikke, at de rige Klasser eller Aristokratiet er Stænder, der staar *over* den ubemidlede Klasse. Fortæl kun Barnet trygt om Menneskets Udspring, langt hellere end at bilde det Historier ind om Storken, og overbevis det om, at det hverken er en Dyd eller en Trang at afholde sig fra eller give efter for seksuelle Nydelser. Lær det Renhed, Kydskhed, Maadehold, Afholdenhed og Oprigtighed — men fremfor alt: vær *sanddru* mod det.«

Mødrene selv bør belære deres Børn om alt, hvad der kan styrke Børnene i Livets Fristelser. Moderen maa paa en Gang være sit Barns fortrolige og dets Veninde, og Børnene paa deres Side maa lære at forstaa, at er der noget, de ønsker at vide Besked om, da skal de gaa til deres Moder.

I hendes Bog, »Moder og Barn«, hvori hun behandler Spørgsmaalet om, hvorledes man kan tale med Barnet om vanskelige Emner, har hun paa dette Omraade givet udmærkede Raad. Jeg kunde have Lyst til at citere mangt og meget af hendes velskrevne Artikler, men Pladsen her tillader det ikke. Det maa derfor være nok at anføre, at der, i hvad hun skriver, altid er Tanker til Selverkendelse, og at hvad, der kommer fra hendes Pen, gaar til Hjertet. Man føler, der staar en Personlighed bag hendes Ord, en Kvinde, der med sit varme Hjerte har tænkt dybt over Kvindens Liv og Rettigheder, og som skriver ud fra en selvstændig Opfattelse. I alt, hvad hun skriver, føler man Moderen, der kæmper for de smaa.

En Tanke har særlig besjælet og opfyldt hende. Hun staar nu overfor dens Realisation, i det hun ved sit ihærdige Arbejde har tilvejebragt et Bibliotek for Drenge og Piger. Hidtil har Holland ikke haft særlig nævneværdige Børneforfattere. Denne Mangel har Nellie van Kol følt stærkt paa Børnenes Vegne, og gennem Oversættelser fra andre Sprog samt ved at samle det bedste af originale hollandske Børnebøger er det nu lykkedes hende at tilvejebringe sit Bibliotek.

Det hænder nu og da, at vi ude i Livet træffer paa Mennesker, som umiddelbart gør et stærkt og tillidsvækkende Indtryk. Saa skilles man igen, og Indtrykket udviskes maaske; men i et Øjebliks Sorg eller under en angstfuld Tvivlen dukker de atter op; man søger dem uvilkaarligt i Tanken og ønsker at mødes med dem igen. Nellie hører til den Slags Mennesker. Hun tager uopfordret andres Sorg paa sig; hos hende har mangen en grædt sin Sorg ud og faaet Raad og Anvisning til at begynde et nyt Liv, opmuntret af hende. Alene dette, paa sin Livsvej at møde et trofast Øje og et venligt Ansigt, der *af sig selv* kommer en i Møde, har gjort, at mangen Vandringsmand har søgt til hende og aabnet sit Hjerte for hende, idet han hentede nyt Mod, som han fik gennem Samtale med hende.

Ja, hvor mange hollandske Kvinder har ikke søgt hende! Hvor mangen Moder har ikke i Sorg og Træthed vendt sig til hende om Raad og Hjælp! Hvor mange Venner har hun ikke erhvervet sig baade i Holland og i Indien, blot gennem sine Breve!

(Forts.)

Kvindeklubbernes Stilling til de sociale Spørgsmaal i Amerika.

Ved *Johanne Münter*.

(Sluttet).

V.

Aloha Klubben i Chicago, hvis Medlemmer er selverhvervende Kvinder, har bygget sig et Feriehjem paa Østkysten af Michigansøen. Et Aktieselskab blev dannet, og der uddeltes Aktier paa 10 Kr. Stykket. Grunden var en Gave, og paa denne byggede man nu en henrivende Sommerbolig. Naar dette Hjem ikke er fuldt optaget af sine egne Klubmedlemmer, udstrækker det sin Gæstfrihed til enhver Arbejderske, der er anbefalet af et Medlem.

»De unge Arbejderskers« Klubassociation ejer 3 saadanne Feriehjem i Nærheden af Ny York og adskillige i Ny England. Flere Klubber ejer Sommerboliger.

En ny Form af Klubber har nylig dannet sig: Fabriksklubben. Vi kan eksempelvis nævne 3 af disse. 1) »Kvindens Aarhundredes Klub«, der hører ind under »The National Cash Register Club« i *Dayton, Ohio*, som er stiftet i 1897. 2) »Occidentklubben«, som er stiftet af Arbejdersker fra »Vestens elektriske Selskab« i *Chicago* og 3) »Se-Fremad-Klubben«, stiftet af Arbejdersker i *Ny York*.

»Occident-Klubben« begyndte meget beskedent i 1893. Den har gennemsnitlig 300 Medlemmer, som betaler 40 Øre maanedlig. I den store, elegante Spisesal serveres varm Middag Kl. 12 og varm Aftensmad Kl $5^1/_2$; endogsaa ved Midnat serveres et varmt Maaltid for de Arbejdersker, der begynder Kl. 7 Aften. Ikke alene Medlemmerne, men de Mænd og Smaapiger, der hører til Fabriken, kan spise i Klubben. Priserne er: Suppe 12 Øre, Kød med Kartofler og Sauce 20 Øre, Grønt 8 Øre, Pie 8 eller 12 Øre, Kaffe, The, Mælk til 8 Øre o. s. v. Om Vinteren gives Undervisning i Musik, Syning, Skræddersyning, Broderi og Modepynt.

»Se-Fremad-Klubben«, hørende til John Watanabes Fabrik i Ny York, har 590 Medlemmer, som ogsaa betaler 40 Øre maanedlig. Denne Klubs Arbejde er for en Del litterært, og dens Opgave er at danne en gensidig Hjælpeforening.

Formanden for den første af disse 3 Fabriksklubber er tillige Inspektrice for en af Fabrikens Sektioner. Hun siger i sin Indberetning: »Da dette Eksperiment er bleven en stor Sukces hos os, burde det prøves af andre Fabrikker. Det er en stor økonomisk Gevinst. Desuden viser vor Erfaring os, at de unge Kvinder, som har faaet den Trænering, som Samvirken giver, gør deres Arbejde bedre end andre; den aandelige Rekreation og Klubarbejdets stimulerende Virkning har den bedste Indflydelse. Medlemmernes moralske Sindelag og deres Omgangstone er saa udmærket, som man kan ønske, og den opdragende Virkning af at høre de bedste Foredragsholdere er til uvurderlig Fordel for Klubbens Kvinder. Ogsaa i Hjemmets Økonomi faar de Undervisning!«

Præsidenten mener, at denne Klub har frembragt store Resultater blot ved at henlede Fabriksherrernes Opmærksomhed paa deres Eksistens, der kunde mane dem til Efterligning.

I denne Redegørelse har vi kun kunnet tage de mere fremskudte Klubber i Betragtning. Vi har her kun befattet os med frivillige Associationer og aldeles ikke med nogen Afdeling af Godgørenhedsorganisationerne. Alle de her nævnte Klubber har Selvstyre og bestaar ved egne Midler; og ved Nationalforbundets sidste toaarige Møde i Denver — Juni 1898 — blev det netop fremhævet, at Klubber særlig burde stiftes i den kvindelige Forretningsverden, og at deres Program altid burde være: Samvirken, Selvstyre og Bestaaen ved egne Midler.

Naar man gennemløber Listen over de 1,283 Kvindeklubber i de Forenede Stater og ser hver og ens oprindelige Formaal fra dens første Begyndelse, maa det være paafaldende, hvorledes de fra egennyttige Opgaver har vendt sig udad mod det store Samfundsarbejde som tidligere berørt. Vi kan blot nævne som Klubbernes tidligere Programmer: Studiet af Shakespeare, historiske Studier, litterære Studier, Studiet af Kunst, Historie, Kritik o. s. v. Men man finder ogsaa nu Udtalelser om, at de praktiske og materielle Formaal er blevne for overvældende til, at de mere aandelige Interesser kan faa Plads.

Vi maa dog i alle Tilfælde beundre den Samfundsfølelse, der besjæler de amerikanske Kvinder, og stille os den til Efterligning som saa meget andet i dette mægtige Land, der sætter Almenvellet som øverste Formaal og handler derefter.

Nordens Kvindeforbund.

Den norske Bondekone, som vi sidste Gang skrev om, blev lige straks reven bort. I Dag har vi tre P r æ s t e f r u e r, to norske og en svensk, som gerne ønsker at komme til at veksle Breve med danske Kvinder. Den svenske Frue skriver, at hun har »en stor barnskara«, og at hun gerne vil korrespondere med en forstandig og erfaren Kvinde, som holder af at drøfte saadanne Emner som Børneopdragelse og Hjemmets Interesser i det hele taget.

Vi minder om, at vedkommendes Adresse faas ved skriftlig Henvendelse til Redaktionen. 10 Øre i Frimærker bør medfølge for at dække vort Udlæg.

Den ny Husmoderskole.

Nu har Frk. Ingeborg Suhr begyndt sin Virksomhed i sine smukke ny Lokaler. Godt, naar Rammen er smuk; men Indholdet er det vigtigste.

Skolen begynder med 18 Elever, men der er Plads til mange flere, og de kommer sikkert, naar nu disse unge Piger gaar ud i Livet som den bedste Reklame.

Undervisningen er begyndt, og den gaar med Lyst baade fra Lærerinders og Elevers Side, den bedste Anbefaling for enhver Undervisning; thi Forholdet er gensidigt.

Alle de smukke og hensigtsmæssige Brugsgenstande, der kan findes i et Køkken, er tagne i Brug. Eleverne har følt Glæden ved Forstaaelsen af, hvor meget man ved den rette Anvendelse kan faa ud af et Stykke Kød. — Køkkenerne vil herefter ikke blive stedmoderlig behandlede, hvad Udstyr angaar; de unge Husmødre vil forstaa, hvad hensigtsmæssig Indretning betyder. I Juni afholdes et kort Kursus for et begrænset Antal alt uddannede Skolekøkkenlærerinder.

E. H.

Tidskrift for Sygepleje.

Af dette dygtigt redigerede Tidsskrift, som med Interesse og Udbytte kan læses ogsaa af andre end Fagmænd, er 4de Hefte udkommet. Det indeholder bl. a. Slutningen af Artiklen »Om Smitte og Smitteveje«, »En Opfindelse paa Kathetersteriliseringens Omraade« samt Dansk Sygeplejeraads første Aarsberetning. Foreningen tæller 291 ordinære, 107 ekstraordinære, 124 bidragydende, 1 Æresmedlem og 22 livsvarige Medlemmer. Af Foreningens Virksomhed fremhæves følgende: Der er udarbejdet og vedtaget Love for Foreningen, afholdt maanedlige Medlemsmøder; der er skaffet private Sygeplejersker supplerende Hospitalsuddannelse og oprettet et Bureau for kortere Sygeplejebesøg; endvidere er Tidskrift for Sygepleje startet. Formand er Fru Henny Tscherning f. Schultz.

Spørgsmaal.*)

Vil en af de naturhistoriekyndige Læserinder af »Kv. og Samf.« ikke nok give mig Anvisning paa en lille, kvik Naturhistorie, der kan passe for Børn i 9—10 Aars Alderen.

En Lærerinde paa Landet.

Brevkort fra Holland.

Af »Kvinden og Samfundet« ser jeg, at man i Danmark arbejder paa at oprette et Herberg for hjemløse Kvinder. Maaske det vil interessere at høre, hvad Foreningen »Opstandelse og Liv« her i Landet gør for hjemløse Kvinder. Disse faar Ophold i Foreningens »Hjem« for 50 cent (75 Øre) om Dagen. For denne Pris erholder de et Bad og Hjemmets Klæder, imedens deres egne bliver vaskede; endvidere en Seng og fuld Kost. Forbundet med Hjemmet er en Syskole og en Søndagsskole; for Undervisningen betaler Eleverne 5 cent om Ugen; Undervisningen gives af frivillige Kræfter, og Omkostningerne bestrides ved frivillige Bidrag.

B. N.

Dansk Kvindesamfund.

Svendborgkredsen afholdt sin aarlige Generalforsamling Mandagen d. 13. Maj. Efter Tur afgik Bestyrelsesmedlemmerne, Fruerne Bondegaard og Gundesen samt Frk. Dagmar Hansen. De to første genvalgtes, og i Stedet for Frk. Hansen, der frabad sig Genvalg, valgtes Fru Marie Hvidtfeldt.

Til at repræsentere Kredsen ved Aarsmødet valgtes Fruerne Bondegaard, Gundesen og Johansen samt Frk. I. Jørgensen.

**) Svar modtages af Red.*